

METROPOOLREGIO
ROTTERDAM DEN HAAG

Kadernota MRDH begroting 2021

1. Inleiding

In de Financiële verordening MRDH 2015 is opgenomen dat het algemeen bestuur, voorafgaand aan het voor zienswijze bij de gemeenten indienen van de concept begroting, een uitgangspuntennota vaststelt voor de kaders van het volgende begrotingsjaar. Deze kadernota is de bedoelde uitgangspuntennota en dient voor het opstellen van de begroting 2021 van de Metropoolregio Rotterdam Den Haag (hierna: MRDH).

2. Opzet programmabegroting

De begroting 2021 dient te voldoen aan het Besluit begroting en verantwoording (hierna: BBV) en de Financiële verordening MRDH. Autorisatie van de begroting door het algemeen bestuur vindt plaats op het niveau van de programma's.

Programma-indeling

In de begroting 2021 worden evenals in de begroting 2020 de volgende programma's opgenomen:

1. Infrastructuur verkeer en openbaar vervoer
2. Exploitatie verkeer en openbaar Vervoer
3. Economisch Vestigingsklimaat

De eerste twee programma's betreffen de wettelijke taak verkeer en vervoer. Het derde programma betreft de taak economisch vestigingsklimaat.

De beleidstoelichtingen in de begroting 2021 zullen zoveel mogelijk compact en operationeel van aard zijn. Het strategisch kader vormt daarvoor de basis.

Conform het BBV dient een apart overzicht van de kosten van overhead te worden opgenomen. In de programma's wordt alleen het deel van de apparaatslasten opgenomen dat betrekking heeft op het primaire proces (het uitvoeren van de taken van de MRDH).

3. Strategisch kader

Het strategische kader wordt net als in de begroting 2020 gevormd door de doelen uit de Strategische Agenda MRDH die het algemeen bestuur op 12 juli 2019 heeft vastgesteld. De programma's in de begroting worden net als in de begroting 2020 gekoppeld aan deze doelen. Vanzelfsprekend wordt daarbij ook aandacht geschonken aan de going concern taken, zoals deze rechtstreeks voortvloeien uit de wettelijke taken die de MRDH heeft op het gebied van het regionale verkeer en vervoer, zoals het aansturen van de regionale OV-concessies en het doen van investeringen in de infrastructuur.

4. Financieel kader

Voor de jaarschijf 2021 dient het in de begroting 2020 van de MRDH opgenomen meerjarig kader als uitgangspunt. Dit meerjarig kader wordt aangepast aan de hand van:

- de verwachte realisatiecijfers 2019. De jaarrekening 2019 betreft een peilmoment van de meerjarige projecten en hieruit volgt een eventuele bijstelling van de jaarschijven binnen de projectbegroting;
- de verwachte bijstellingen 1^e begrotingswijziging 2020, voornamelijk in relatie tot de meerjarige projecten. Zie vorige punt;
- de aanvullende ontwikkelingen. Het gaat dan om voorstellen vanuit de bestuurscommissies waarover in de begroting nog een besluit moet worden genomen;
- de indexering (zie 4.1 en 4.2).

Hierna wordt nader op programmaniveau aandacht besteed aan het financieel kader.

4.1 Financieel kader programma's verkeer en openbaar vervoer

Budgettaire kader

Het budgettaire kader voor de begrotingsprogramma's verkeer en openbaar vervoer betreft de beschikbare Brede doeluitkering verkeer en vervoer (BDU-middelen) van het Rijk. De verwachting is dat de MRDH de komende jaren tijdelijk meer middelen besteedt dan zij aan middelen ontvangt. Het kader voor dit (tijdelijke) tekort is bepaald in de begroting 2019 en sluit aan bij de wettelijke termijn voor structureel evenwicht. Dit houdt in dat de maximale periode voor het tijdelijke tekort drie achtereenvolgende kalenderjaren bedraagt. Een tekort in 2021 moet dus uiterlijk in 2024 zijn aangezuiverd. De meest recente inzichten in de meerjarenraming op basis van de huidige projectenportefeuille voldoen aan dit criterium. Met ingang van begrotingsjaar 2018 wordt voor het ramen van de lasten de verwachte daadwerkelijke voortgang van de gesubsidieerde en nog te subsidiëren projecten als maatstaf genomen.

Voor de kleine investeringsprojecten geldt evenals in 2020 een subsidieplafond van € 30 miljoen.

Financiering

De MRDH verstrekt op een tweetal terreinen leningen:

- aan vervoerbedrijven ten behoeve van de financiering van investeringen in railvoertuigen en railinfrastructuur (op grond van besluit algemeen bestuur 9 december 2016);
- aan vervoerbedrijven voor het aanschaffen van bussen en laadinfrastructuur (op grond van de Verordening bussenleningen 2017, besluit algemeen bestuur 21 december 2017).

Vanwege het verwachte tijdelijke tekort op de BDU-middelen worden voor het verstrekken van de genoemde financieringen ook leningen aangetrokken. Daarnaast zullen er eventueel leningen worden aangetrokken om het mogelijke tijdelijke liquiditeitstekort te financieren. De hiermee samenhangende rentelasten en rentebaten (inclusief de te hanteren risico-opslagen) worden integraal verwerkt in de begroting 2021.

Indexering programma's verkeer en vervoer

De BDU bijdrage van het Rijk en de daarmee samenhangende lasten worden net als in de begroting 2020 op het verwachte prijspeil t-1 begroot. Dat wil zeggen dat in de Begroting 2021 (jaar t) volgens het verwachte prijspeil 2020 (jaar t-1) wordt

begroot. In het begrotingsjaar zelf vindt via een begrotingswijziging de resterende prijspeilcorrectie naar het prijspeil 2021 plaats.

4.2 Financieel kader programma Economisch Vestigingsklimaat

Indexering programma Economisch vestigingsklimaat

De indexering van de inwonerbijdrage Economisch Vestigingsklimaat van prijspeil 2020 naar prijspeil 2021 sluit aan op het indexeringskader wat de MRDH namens de colleges van negen MRDH gemeenten heeft ontvangen. De gemeente Zoetermeer heeft deze kaderstelling gecoördineerd. Zie hiervoor bijlage 2. De colleges van de overige 14 MRDH gemeenten sluiten zich bij deze werkwijze aan en sturen geen aparte kaderbrief aan de MRDH.

Werkwijze indexeringskader MRDH gemeenten

Evenals in het kader voor 2020 is er door de gemeenten een splitsing aangebracht tussen een indexcijfer voor loonkosten en een indexcijfer voor materiële kosten. Het indexcijfer is verder gebaseerd op de in de macro economische verkenning 2020 (MEV 2020) van september 2019 van het Centraal Planbureau opgenomen indexcijfers. Aangezien 2020 het laatst opgenomen jaar is in de MEV 2020, wordt bij wijze van aanname voor 2021 uitgegaan van de geprognosticeerde cijfers voor 2020. De eerdere inschattingen voor 2018, 2019 en 2020 worden geactualiseerd en betrokken bij het ingeschatte percentage voor 2021.

Op basis van bovenstaande uitgangspunten bedraagt de indexering voor 2021 ten opzichte van het basisjaar 2020:

- 2,8% voor de loonkosten en
- 0,9% voor de materiële kosten.

Op basis van deze voorgeschreven indexering stijgt de inwonerbijdrage voor het programma Economisch Vestigingsklimaat van € 2,68 voor de begroting 2020 met € 0,04 naar € 2,72 voor de begroting 2021. Dit is weergegeven in de volgende tabel:

	basistarief 2020 (Kadernota en Begroting 2020)	Indexering	tarief 2021
Salariscomponent (loongevoelig)	0,76	2,8%	0,78
materiële component (niet-loongevoelig)	1,92	0,9%	1,94
	2,68		2,72

Van deze inwonerbijdrage van € 2,72 zal maximaal € 1,14 worden ingezet voor de dekking van apparaatslasten Economisch Vestigingsklimaat. Dit is als volgt berekend: het basisbedrag van 2020 (kadernota/ begroting 2020) zijnde € 1,11 voor de dekking van apparaatslasten is geïndexeerd volgens de loongevoelige index van 2,8%. In de bijlage is een overzicht van de inwonerbijdrage per gemeente opgenomen.

Deze indexering stelt de MRDH in staat om de noodzakelijke stijging van de vaste apparaatslasten te dekken. Het gaat dan bijvoorbeeld om verplichte salarisstijgingen op grond van de cao gemeenten en overige verplichte contractuele kostenstijgingen zoals de huurovereenkomst van het pand aan de Westersingel. Het grootste deel van het programmabudget Economisch Vestigingsklimaat betreft cofinanciering voor projecten in de regio, via een bijdrage aan gemeenten. Om jaarlijks op een gelijk investeringsniveau te kunnen blijven is een indexering nodig.

5. Paragrafen

De volgende paragrafen maken deel uit van de begroting 2021:

- **Bedrijfsvoering**

In de paragraaf bedrijfsvoering wordt onder andere ingegaan op de MRDH-organisatie en de kostenverdeling van de apparaatslasten. De formatie van de MRDH bedraagt in 2021 - conform de 2^e begrotingswijziging 2019 - 89,6 fte. De verdeling van de apparaatslasten wijkt niet af van de begroting 2020. De directe salariskosten van de medewerkers Verkeer en Openbaar vervoer worden ten laste gebracht van de rijksmiddelen BDU. De directe salariskosten van de medewerkers Economisch vestigingsklimaat komen ten laste van de inwonerbijdrage Economisch vestigingsklimaat. Voor de verdeling van de salariskosten van de medewerkers van de stafbureaus en de overige bedrijfsvoeringskosten bedraagt de verdeelsleutel 20% inwonerbijdrage Economisch vestigingsklimaat en 80% BDU. De verdeelsleutel van de salariskosten van de secretaris-algemeen directeur blijft bepaald op 50% BDU / 50% inwonerbijdrage Economisch vestigingsklimaat.

Indexering van de begrote bedrijfsvoeringslasten

Een aantal onderdelen van de bedrijfsvoeringslasten, waaronder huisvesting en salarislasten zal een autonome – d.w.z. niet door de MRDH te beïnvloeden - stijging kennen. Voor de huisvesting is bijvoorbeeld in het huurcontract de indexeringmethode bepaald. Voor de salarislasten volgt de MRDH de CAO gemeenten. De lastenstijging wordt voor het economisch vestigingsklimaat gedeelte gedekt uit de (geïndexeerde) inwonerbijdrage en voor het verkeer en openbaar vervoer gedeelte uit de BDU-middelen. De BDU-middelen kennen ook een jaarlijkse indexering. De hoogte hangt af van de middelen die het ministerie van Financiën hiervoor beschikbaar stelt.

- **Financiering**

Zoals in het BBV is voorgeschreven bevat deze paragraaf in ieder geval de beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille en wordt in deze paragraaf inzicht geboden in de rentelasten, het renteresultaat en de wijze waarop deze rente aan de programma's wordt toegerekend.

Gelijktijdig met de MRDH begroting 2021 wordt een geactualiseerd Treasurystatuut aangeboden.

Om de eigenheid van de MRDH ten opzichte van gemeenten beter tot uitdrukking te laten komen is aanscherping van de terminologie in het Treasurystatuut gewenst. Ook dienen een aantal aanpassingen in de control organisatie in het statuut verwerkt te worden.

- **Verbonden partijen**

In deze paragraaf wordt beschreven in welke publiekrechtelijke of privaatrechtelijke organisaties de MRDH een bestuurlijk en een financieel belang heeft.

- **Weerstandsvermogen en risico's**

De in de begroting 2020 onderkende risico's en bijbehorende weerstandscapaciteit vormen het uitgangspunt voor de begroting 2021. Zoals ook verzocht in de kaderbrief van de MRDH-gemeenten (bijlage 2) en in lijn met de begroting 2020, worden de geïnventariseerde risico's gekwantificeerd.

Conform het BBV dienen de volgende kengetallen aan de paragraaf weerstandsvermogen en risico's te worden toegevoegd (inclusief de beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie):

- 1a netto schuldquote;
- 1b netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen;
- 2 solvabiliteitsratio;
- 3 grondexploitatie;
- 4 structurele exploitatieruimte;
- 5 belastingcapaciteit

De genoemde kengetallen worden verwerkt in de begroting 2021 met uitzondering van de kengetallen grondexploitatie en belastingcapaciteit, aangezien die voor de MRDH niet relevant zijn.

- Onderhoud kapitaalgoederen

De MRDH bezit een aantal kapitaalgoederen. Het betreft oplaadapparatuur voor OV-chipkaarten, rechten van opstal, enabri's. Vanaf eind 2016 zijn daarnaast investeringen gedaan voor de nieuwe MRDH huisvesting, voor meubilair en voor ICT faciliteiten. Tenminste de beleidsuitgangspunten rondom activering en afschrijving zijn onderdeel van deze paragraaf.

6. Indicatoren

De vanuit het BBV voorgeschreven indicatoren voor het taakveld bestuur/ bedrijfsvoering worden opgenomen in de begroting 2021.

7. BTW-compensatiefonds

De aan de MRDH in rekening gebrachte BTW met betrekking tot de wettelijke taak verkeer en vervoer kan de MRDH verrekenen via het BTW-compensatiefonds. De verschuldigde BTW met betrekking tot het economisch vestigingsklimaat wordt verrekend via de zogenoemde transparantiemethode. Concreet betekent dit dat deze BTW elk jaar wordt doorgeschoven naar de daarvoor wel compensatiegerechtigde, aan de MRDH deelnemende, gemeenten.

8. Vennootschapsbelasting (Vpb)

Per 1 januari 2016 is de MRDH belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting (hierna Vpb) voor zover zij voor een van haar activiteiten een onderneming drijft. De MRDH heeft hiervoor grondig onderzoek verricht (in samenwerking met het Fiscaal Team van de gemeente Den Haag) en heeft het standpunt ingenomen dat er geen sprake is van enige belastingplicht voor de MRDH. In de afgelopen jaren is er veelvuldig overleg gepleegd met de Rijksbelastingdienst.

Voor wat betreft de activiteit 'Treasury functie'¹ (het aantrekken en vervolgens uitzetten van leningen bij de vervoerders) heeft de Rijksbelastingdienst in november 2019 per brief laten weten van mening te zijn dat deze activiteit voldoet aan de ondernemerscriteria en daarom in de Vpb-heffing wordt betrokken. Vanwege de wettelijk verplichte marktconformiteitsopslag (Wet fido/Ruddo) laat deze activiteit een 'plus' zien, die op dit moment door de MRDH wordt toegevoegd aan de risicoreserve financieringen. Deze 'plus' wil de Rijksbelastingdienst belasten met Vpb.

¹ Niet alleen de MRDH heeft met deze problematiek te maken, maar alle publiekrechtelijke organisaties (gemeenten, provincies, etc.) die externe leningen aantrekken om deze vervolgens weer uit te lenen met een marktconformiteitsopslag zullen met dit standpunt van de Rijksbelastingdienst te maken kunnen krijgen.

In dit verband gaat de Rijksbelastingdienst voorbij aan het feit dat de MRDH deze leningen verstrekt vanuit haar rol als Vervoersautoriteit. Daarnaast subsidieert de MRDH de in rekening gebrachte opslag weer via de concessie aan de vervoerders. De Rijksbelastingdienst kijkt echter niet naar de MRDH als geheel maar ziet de Treasury functie als aparte activiteit. Aangezien de opslag wordt toegevoegd aan de risicoreserve financieringen dient de MRDH er rekening mee te houden dat, in de periode tot 2021 waarna de verwachting is dat de benodigde ondergrens van de reserve is bereikt, de Rijksbelastingdienst 25% van de opslag wil gaan belasten met Vpb. De MRDH moet er verder rekening mee houden dat de Rijksbelastingdienst de marktconformiteitsopslag ook na 2021 zal willen belasten.

Tot het moment van een definitieve uitspraak leidt een eventuele belastingaanslag nog niet tot lasten voor de MRDH. Wel zullen ter voorkoming van het hoger oplopen van de belastingrente de betreffende bedragen in de aangifte worden opgenomen en zullen de aanslagen die dan volgen betaald worden. Tegen de aanslagen zal ter behoud van rechten bezwaar worden aangetekend.

9. Planning begroting 2021

De bestuurlijke behandeling van de begroting 2021 in 2020 is als volgt:

Bestuurscommissie Vervoersautoriteit	18-mrt
Bestuurscommissie Economisch Vestigingsklimaat	18-mrt
Dagelijks bestuur - vrijgeven voor zienswijze	25-mrt
Start zienswijzeperiode	26-mrt
Einde zienswijzeperiode	21-mei
Adviescommissie Vervoersautoriteit	10-jun
Adviescommissie Economisch Vestigingsklimaat	10-jun
Dagelijks bestuur - behandeling zienswijzen	24-jun
Algemeen bestuur - vaststellen begroting en nota van beantwoording bij zienswijzen	10-jul

Toelichting op de planning:

De begroting 2021 wordt samen met de actualisatie van het Treasurystatuut voor een zienswijze voorgelegd aan de MRDH gemeenten. De kaderbrief van de MRDH-gemeenten (bijlage 2) stelt een zienswijzeperiode voor die start op 15 april en eindigt op 15 juni.

Vanwege de benodigde ambtelijke en bestuurlijke doorlooptijd en tijdige aanlevering aan de toezichthouder (provincie Zuid-Holland) wordt de start en de sluitdatum van de zienswijzeperiode drie weken vervroegd. De zienswijze start daarom op 26 maart 2020. Dit is ruim voor 15 april, de uiterste datum waarop de MRDH - op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen - de (uitgangspunten van de) begroting aan de raden van de deelnemende gemeenten dient te verzenden. De sluitdatum van de zienswijzeperiode is voor zowel de begroting 2021 als de actualisatie van het Treasurystatuut in principe 21 mei 2020 (acht weken conform het gestelde in de Wet gemeenschappelijke regelingen). Net als voor de begroting 2020 wordt de zienswijzeperiode met een week verlengd (einde zienswijze 28 mei 2020) zodat er voor de gemeenten meer ruimte ontstaat binnen hun besluitvormingsprocessen. De gemeenten wordt wel verzocht om de MRDH binnen de periode van acht weken (uiterlijk 21 mei 2020) van hun ontwerpzienswijze op de hoogte te stellen.

Na de zienswijzeperiode zal behandeling plaatsvinden door de adviescommissies Vervoersautoriteit en Economisch vestigingsklimaat (beiden op 10 juni 2020). Tijdens deze

behandeling worden de adviescommissies meegenomen in de 'rode draad' van de ontvangen zienswijzen.

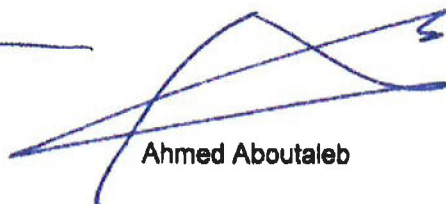
Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van het algemeen bestuur van de Metropoolregio Rotterdam Den Haag d.d. 6 maart 2020,

de secretaris,

de voorzitter,

A handwritten signature in blue ink, consisting of a series of loops and a long horizontal stroke.

Wim Hoogendoorn

A handwritten signature in blue ink, featuring a large, sweeping loop and a horizontal line.

Ahmed Aboutaleb

Bijlage 1: Inwonerbijdrage per gemeente

Alle deelnemende gemeenten aan de gemeenschappelijke regeling metropoolregio Rotterdam Den Haag betalen in 2021 een bijdrage in het kader van het versterken van het Economisch Vestigingsklimaat.

Gemeente	Aantal inwoners oktober 2019 (*)	Bijdrage per inwoner	Totaal inwonerbijdrage 2021
Albrandswaard	25.536	2,72	69.458
Barendrecht	48.715	2,72	132.505
Brielle	17.275	2,72	46.988
Capelle aan den IJssel	67.156	2,72	182.664
Delft	103.921	2,72	282.665
Den Haag	544.766	2,72	1.481.764
Hellevoetsluis	40.107	2,72	109.091
Krimpen aan den IJssel	29.473	2,72	80.167
Lansingerland	62.260	2,72	169.347
Leidschendam-Voorburg	76.472	2,72	208.004
Maassluis	33.127	2,72	90.105
Midden-Delfland	19.337	2,72	52.597
Nissewaard	85.234	2,72	231.836
Pijnacker-Nootdorp	55.190	2,72	150.117
Ridderkerk	46.210	2,72	125.691
Rijswijk	54.230	2,72	147.506
Rotterdam	650.711	2,72	1.769.934
Schiedam	78.715	2,72	214.105
Vlaardingen	73.314	2,72	199.414
Wassenaar	26.190	2,72	71.237
Westland	110.220	2,72	299.798
Westvoorne	14.742	2,72	40.098
Zoetermeer	125.366	2,72	340.996
Totaal	2.388.267		6.496.086

(*) bron: CBS StatLine 4-12-2019, voorlopige aantallen inwoners per 31 oktober 2019. Wordt in de begroting 2021 nog aangepast naar voorlopige aantallen per 1-1-2020.

Bijlage 2: Kaderbrief begroting 2021 gemeenschappelijke regelingen

gemeente

Zoetermeer

1 8 0 0 0 1

0 4 1 2 1 0

> Retouradres Postbus 15, 2700 AA Zoetermeer

Aan het bestuur van de Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH)
Postbus 21012
3001 AA Rotterdam

Bezoekadres

Engelandlaan 502
2711 EB Zoetermeer

Postadres

Postbus 15
2700 AA Zoetermeer

Telefoon 14 079
www.zoetermeer.nl

Datum

02 december 2019

Uw kenmerk

Ons kenmerk

F&C/E

Bijlagen

Onderwerp: Kaderbrief begroting 2021 gemeenschappelijke regelingen

Geacht bestuur,

Hierbij ontvangt u de kaderbrief begroting 2021 van de gemeenten in de regio Haaglanden. Hierin zijn de (financiële) uitgangspunten voor de gemeenschappelijke regelingen (GR-en) opgenomen. Deze kaderbrief ontvangen de besturen van GR-en elk jaar voorafgaand aan een nieuwe begrotingscyclus. De kaderbrief richt zich op de financieel technische randvoorwaarden bij de begroting; de beleidsmatige aspecten binnen de GR worden niet opgenomen in deze brief, maar zijn de bevoegdheid van de bestuurders. Over de aanpassingen van de beleidsmatige aspecten legt het bestuur op de gebruikelijke wijze verantwoording af.

Met deze brief wordt een aantal financiële uitgangspunten aangegeven voor uw begroting. Doel hiervan is een eenduidige benadering vanuit de deelnemende gemeenten van de begroting 2021 van GR-en. Deze brief gaat nader in op:

1. Indexering
2. Risico's en weerstandscapaciteit
3. Tijdige afstemming en informatievoorziening

De kaders betreft u bij de opstelling van uw begroting voor 2021 en de meerjarenraming 2022-2024. Als u van mening bent dat een kader niet haalbaar is, wordt u verzocht dit te bespreken in de bestuursvergadering van uw GR. Uw bestuur kan de uitkomst van de bespreking dan opnemen in de aanbiedingsbrief bij de begroting naar de deelnemende gemeenten. Hierna worden de uitgangspunten nader toegelicht.

1. Indexering

De indexering heeft betrekking op de gemeentelijke bijdrage aan de GR. De indexering is gebaseerd op de in de macro economische verkenning (MEV 2020) van september 2019 van het Centraal Planbureau opgenomen indexcijfers. In de MEV 2020 zijn nog geen cijfers voor 2021 opgenomen. Aangezien 2020 het laatst bekende jaar is, wordt bij wijze van aannames voor 2021 uitgegaan van de geprognosticeerde cijfers voor 2020.

In het indexcijfer voor de gemeentelijke bijdrage 2021 wordt de eerdere inschatting voor 2018, 2019 en 2020 geactualiseerd. Deze actualisatie wordt betrokken bij het ingeschatte percentage voor 2021.

De genoemde indexcijfers geven een algemeen vertrekpunt voor de begroting van gemeenschappelijke regelingen in 2021 en heeft als doel een indicatie af te geven voor een toekomstige inflatie compensatie. Het staat echter niet in de weg dat voor individuele gemeenschappelijke regelingen, in afstemming met de overige deelnemers, tot een andere bijstelling van de gemeentelijke bijdrage kan worden gekomen. Indien van toepassing vindt hierover afzonderlijke communicatie plaats op het niveau van de individuele gemeenschappelijke regeling.

Het cijfer dat voor het jaar 2019 gepubliceerd wordt in het CEP (Centraal Economisch Plan) van maart 2020 (jaar t+1) wordt als definitief cijfer aangenomen. Tot die tijd blijven de inschattingen verrekend worden in de gepresenteerde inflatiecijfers. Het cijfer voor 2018 is nu definitief vastgesteld op basis van het CEP 2019.

De GR heeft bij de begroting 2018 de opbouw van de deelnemersbijdrage ingedeeld naar het loongevoelige en het materiële gedeelte. Deze verdeling geldt voor de jaren 2018 tot en met 2021.

In onderstaand overzicht zijn de inflatiecijfers voor de bepaling van de gemeentelijke bijdrage opgenomen.

Index gemeentelijke bijdrage 2021 Cpi

	MEV 2019	MEV 2020	Vershil
2018	1,60	1,70	0,1
2019	2,40	2,60	0,2
2020	2,40	1,50	-0,9
2021		1,50	<u>1,5</u>
Index 2021			<u><u>0,9</u></u>

Index gemeentelijke bijdrage 2021 lonen

	MEV 2019	MEV 2020	Vershil
2018	2,90	3,10	0,2
2019	2,90	3,40	0,5
2020	2,90	2,50	-0,4
2021		2,50	<u>2,5</u>
Index 2021			<u><u>2,8</u></u>

De gemeentelijke bijdrage voor 2021 vermeerderd ten opzichte van het basisjaar 2020 met:

1. 2,8% voor de loonkosten volgens de index prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers (bijlage kerngegevens tabel 2017-2020). Dit cijfer is een inschatting voor het jaar 2021 (2,5%) en een verrekening van de inschatting 2018, 2019 en 2020 (totaal 0,3%) en
2. 0,9% voor de materiële kosten volgens de nationale consumentenprijsindex (CPI), (bijlage kerngegevens tabel 2017-2020). Dit cijfer is een inschatting voor het jaar 2021 (1,5%) en een verrekening van de inschatting 2018, 2019 en 2020 (totaal -0,6%).

De GR kan er ook voor kiezen om als uitgangspunt voor het inflatiecijfer het CEP (peildatum maart) te gebruiken en niet de MEV van september. Hierbij is het van belang dat er een bestendige gedragslijn wordt gevolgd. De gemeentelijke bijdrage wordt gebaseerd op de MEV-cijfers of van de CEP-cijfers. Dit betekent een ander peilmoment, maar dezelfde uitgangspunten op basis van dezelfde inflatiecijfers. Na het verschijnen van het CEP in maart 2020 zullen de cijfers worden gecommuniceerd.

Het is mogelijk dat er een discrepantie ontstaat tussen de toegekende index van de gemeentelijke bijdrage en de werkelijke kostenontwikkeling van de begroting. Dit kan bijvoorbeeld veroorzaakt worden doordat de prijs- of loonmutatie van de kosten bij een GR hoger is dan de indexering van de gemeentelijke bijdrage. Bij de aanbidding van de begroting kunnen deze verschillen worden aangegeven, met een voorstel hoe dit verschil kan worden opgelost.

2. Risico's en weerstandscapaciteit

Wij verwachten in uw komende begrotingen een goed onderbouwde risicoparagraaf aan te treffen. Effectief risicomanagement is een speerpunt voor de deelnemende gemeenten. Kwalitatieve toelichtingen op de risico's en een transparante systematiek zijn daarvoor essentieel.

Het BBV schrijft voor de begroting de paragraaf *Weerstandsvormogen en risicobeheersing* voor. Deze paragraaf bevat onder meer een overzicht van de risico's en een uiteenzetting over de wijze waarop de risico's worden beheerst. Om het risicoprofiel van de verbonden partij inzichtelijk te maken voor de deelnemende gemeenten, wordt het bestuur verzocht om naast het inventariseren van de risico's deze ook te kwantificeren. In de risicoparagraaf neemt de GR alle voor de GR relevante risico's op, nader gepreciseerd door kans (%) maal impact (€) te vermenigvuldigen tot een nieuw risicoprofiel, uitgedrukt in euro's. Als het risicoprofiel is veranderd in vergelijking met vorig jaar, dient dit toegelicht te worden in de begroting (oorzaak en effecten). In de begroting dient ook aangegeven te worden welke maatregelen de GR gaat nemen om de opgenomen risico's te beheersen.

Het risicoprofiel geeft ook aan of het weerstandsvormogen toereikend is. Het weerstandsvormogen is de ratio die de verhouding uitdrukt tussen de beschikbare weerstandscapaciteit (de middelen en mogelijkheden die de GR heeft om onverwachte, niet-begrote kosten te kunnen dekken) en de omvang van de risico's. Deze ratio is maximaal 1,0, tenzij voor de betreffende GR strakkere regels zijn afgesproken, bijvoorbeeld in de Nota Weerstandsvormogen. Als bij de jaarrekening de ratio groter dan 1,0 blijkt, dan dient in principe een terugstorting naar de deelnemende gemeenten plaats te vinden, omdat het aanhouden van een hogere risicobuffer bij de verbonden partij niet noodzakelijk is.

3. Tijdige afstemming en informatievoorziening

Nieuw beleid

Bij een GR kan behoefte bestaan aan beleidsvoornemens of nieuwe initiatieven. Ook (aanstaande) nieuwe wet- en regelgeving kan aanleiding zijn voor nieuw beleid. Geadviseerd wordt deze aanzetten tot nieuw beleid tijdig te bespreken in uw bestuursvergadering. Zodra deze meer concrete vormen aannemen, worden deze opgenomen in uw beleidskader. Iedere gemeente kan dan bij de kaderstelling voor het komende jaar hiermee rekening houden.

Omgaan met tekorten/overschotten

Gedurende de uitvoering van de begroting kunnen zich afwijkingen voordoen. Deze worden normaliter opgenomen in de reguliere uitvoeringsrapportages en (tussentijds) gemeld aan het DB van de GR. Uitgangspunt hierbij is dat exploitatietekorten in principe binnen de begroting van de GR worden opgevangen. Overschotten vloeien in principe terug naar de deelnemende gemeenten. De tussentijdse melding kan worden aangevuld met een voorstel voor bijsturing. Het bestuur wordt verzocht hier nadrukkelijk aandacht aan te besteden.

Tussentijdse informatievoorziening

Niet voor elke GR geldt een zelfde afspraak of verwachting over tussentijdse rapportages. Verwacht wordt dat het bestuur van de GR bij materiële beleidsmatige en/of financiële (verwachte) afwijkingen gedurende het jaar de raden actief informeert. Indien de GR de begroting wil wijzigen geldt hiervoor de gebruikelijke zienswijzeprocedure.

Financiële kengetallen

De kwaliteit van de begroting is medebepalend voor de jaarstukken. Het BBV schrijft ten aanzien van de verplichte kengetallen voor: dat zorggedragen wordt voor "een beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie." (artikel 11, lid 2d) Het bestuur wordt verzocht expliciet aandacht te geven aan het beoordelen van de verplichte financiële kengetallen en daarbij zo nodig tijdig beleidsmaatregelen voor te stellen. Dit verzoek tot naleving van het BBV geldt uiteraard ook voor de jaarrekening 2019 e.v.

Tijdig inzenden van stukken

In lijn met de Wet gemeenschappelijke regeling (Wgr) wordt gestimuleerd dat de begrotingscycli van de GR-en en van de deelnemende gemeenten goed op elkaar aansluiten. Tijdige inzending van de stukken versterkt de betrokkenheid en sturing van de gemeenteraden. De raden zijn dan beter in staat om zienswijzen voor te bereiden en de informatie kan worden meegenomen bij de behandeling van de Voorjaarsnota c.q. Kadernota. Voor de verzending van de begroting en de voorlopige jaarstukken (inclusief accountantsrapportage) geldt als uiterste datum 15 april 2020.

Met betrekking tot de begroting dienen de GR-en op grond van de Wgr de uitgangspunten voor hun begroting (indicatie beleidsvoornemens, gemeentelijke bijdrage en prijscompensatie) vóór 15 april 2020 aan de gemeenteraden te sturen. In de praktijk worden deze uitgangspunten meteen opgenomen in de conceptbegroting. Een latere indiening dan 15 april 2020 is daarmee niet wenselijk, omdat dan mogelijk gemeenten niet voldoende tijd hebben om tijdig een zienswijze af te geven bij de begroting. Deze zienswijzen bieden de gemeenten uiterlijk 15 juni 2020 aan de GR-en aan.

Wat betreft de jaarstukken wordt in verband met de tijdige samenstelling van de gemeentelijke jaarstukken de GR-en gevraagd de gemeenten de vanuit het BBV benodigde gegevens eveneens voor 15 februari 2020 aan te leveren (hoeft dus nog niet de hele jaarrekening te zijn). Het gaat onder andere om de omvang van het eigen en vreemd vermogen en het verwachte rekeningresultaat. De GR-en verstrekken de gegevens uiteraard onder voorbehoud van hun eigen accountantscontrole.

Voor nadere informatie over deze brief kunt u terecht bij de ambtelijk secretaris van het
Controllersoverleg Haaglanden, dhr. T. Lubbe van de gemeente Zoetermeer (079-
3468225; e-mail: T.H.Lubbe@Zoetermeer.nl).

Hoogachtend,
Namens de colleges van Burgemeester en Wethouders van:
Delft
Den Haag
Leidschendam-Voorburg
Midden-Delfland
Pijnacker-Nootdorp
Rijswijk
Wassenaar
Westland
Zoetermeer

M.J. Rosier
Wethouder Financiën gemeente Zoetermeer
Voorzitter overleg wethouders Financiën Haaglandengemeente